KLÁRA SMOLÍKOVÁ Ilustrace ESTER KUCHYNKOVÁ

Začarovaný HVOZD

PŘÍBĚH DĚTÍ Z KONČINY

bambook

Klára Smolíková

Začarovaný Hvozd

Ilustrace
Ester Kuchynková

bambook®

Text © Klára Smolíková, 2019, 2024
Illustrations © Ester Kuchynková, 2019, 2024

ISBN 978-80-271-5600-9

Epizoda první

Kdo unesl vodu?

Síla jména

Týdny nepršelo. Pole šustila seschlými stébly a zvedala se z nich oblaka prachu. Pocestný marně hledal potůček, kde by mohl uhasit žízeň. Jenže do Končiny hned tak někdo nezabloudil. Za ní už byl jen Hvozd. Černý les plný duchů.

„A já bych tam klidně šla," prohlásila drobná dívenka a sukovitým klackem ukázala směrem k lesu.

„V noci?" popíchnul ji otázkou kamarád. Stejně špinavý a otrhaný.

„I v noci," bez rozmyšlení přikývla. „Jmenuju se Luna, na čele mám měsíční znamení. Tma mi neublíží."

„Je to jen jméno, Luno," postavil se kluk ve vyschlém korytě a oprášil si kalhoty. Visely na něm z posledních sil.

„Jen jméno?“ taky se zvedla z oblého kamene, který ohladil říční proud. Když voda zmizela, balvan zešedl a zestárnul. „Jméno je příběhem, do kterého se narodíš.“

„Ty jsi zase chytrá,“ vyplázl na ni jazyk. „Sama víš, že mně nikdo jméno nevybíral. Prostě mi ho dali, když mě našli, aby na mě mohli líp volat. Kdo by se chtěl jmenovat Bolech? Vypustíš jedno písmeno a máš Blech.“

Pokrčila rameny a znovu se zadívala k lesu. Měla své jméno ráda, přestože netušila, proč ji tak rodiče pojmenovali. Žádná dívka ve vesnici se nejmenovala Luna.

„Téhle říčce se říká Černá,“ vyrušil ji kamarád, „přitom v ní neteče černá voda.“

„Neteče v ní žádná voda.“ Dívka se vpíjela pohledem do vzdálených stromů. Nesesychaly. I na dálku bylo patrné, jak s každým výdechem vypouštějí do vzduchu vláhu. „Protože vodu drží v zajetí temný Hvozd a my ji musíme osvobodit.“

Zapovězená studna

Vstali časně. Nevěděli, jak dlouhou mají před sebou cestu. V temném lese nikdy nebyli. Každé děcko z vesnice vyslechlo bezpočet příběhů o lidech, kteří si chtěli přes začarovaný Hvozd zkrátit cestu, nasbírat tam klestí nebo houby. Všechny končily špatně.

Potichu vytahovali ze studny vědro s kalnou vodou. Nechtěli se prozradit.

„Cvrlik cvrlik,“ dolehlo ke kamarádům z oblohy. Dvojice se právě chystala přelít vodu do nádoby vyrobené z tykve. Ptačí švitoření nepřestávalo.

Luna zvedla hlavu. Na dřevěné stříšce nad studnou se usadili vrabci. Uvědomila si, že žádné ptáky už dlouho v okolí vesnice nezahlédla.

„Mají žízeň," zašeptal Bolech a bez většího přemýšlení obsah vědra nalil do kamenného koryta. Ptáci se vmžiku snesli níž. Nejprve hltavě nabírali vodu do zobáčků, pak se začali koupat. Potápěli se a šťastně mávali křídly. Když odlétli, ke korytu se obezřetně přišla napít opelichaná kočka.

„Co to děláte, holoto nevděčná!" prořízl tiché ráno hrubý hlas. „Copak jste zapomněli, že voda je tu jen pro lidi?"

Dárek pro lesní duchy

Pelášili pryč a ani se neotáčeli. Věděli, kdo je u studny načapal. Hroznata. Všechny děti se zlostného starce bály a dospělí se před ním měli na pozoru.

„Dlouhé plánování je k ničemu," snažila se Luna popadnout dech. „Prostě do lesa nakráčíme a vyklopíme, co chceme."

„A obávaní lesní duchové nám vyhoví a ještě se omluví za způsobené potíže," kousavě doplnil Bolech.

„Máš pravdu," nakrčila čelo. „Musíme je nějak přesvědčit. Co jim přinést dárek?"

„A co jim chceš dát, když sami nic nemáme?"

„No, to nemáme. Tak jim něco slíbíme. Stejně nevíme, co by duchům udělalo radost."

Vydali se směrem k Hvozdu. Slunce stálo ještě nízko, přesto jim na obličejích vyskakovaly krůpěje potu. Jak si tváře otírali špinavýma rukama, brzy vypadali jako dva umolousaní čerti. Do lesa nevedla žádná cesta. Drželi se tedy vyschlé říčky Černá, která z Hvozdu vytékala. Nejprve šli podél ní. Když se břeh změnil v neproniknutelnou houštinu pichlavých keřů, pokračovali po dně koryta. Tmavá hradba stromů se zdála být pořád stejně daleko a oba poutníci propadali beznaději, že se do večera k lesu nedostanou. Zakopávali o kameny, bořili se do písku, trápila je žízeň.

Teprve když se slunce klonilo k západu, vstoupili do dlouhých chladných stínů vzrostlých stromů. A zaslechli tichý pláč. Obezřetně postupovali hlouběji do lesa. Vzlyky, doprovázené škytáním a funěním, sílily. Země se lehce chvěla. Luna a Bolech se chytili za ruce. V pološeru málem

přehlédli, že cesta končí. Vyschlé říční koryto bylo přehrazeno větvemi, kameny a mechovými drny.

Na vrcholu hráze, zády k nim seděl lesní duch a otřásala se mu ramena.

Zrcadlo vody

Duch barvy mechu přetékal do všech stran. Obrovské oblé tělo plné záhybů se s každým nádechem nafukovalo a s každým bolestivým vzlyknutím zase smršťovalo. Kamarádi na sebe beze slova kývli a začali na hráz šplhat. Po kluzkém povrchu se smekali, přesto se snažili na sebe neupozornit. Povedlo se. Když se vyškrábali nahoru, duch zíral do černé vody pod sebou. Na nebi se rozestoupily mraky a mezi nimi se objevil kulatý měsíc. Zvědavě se podíval mezi stromy, co se v černém Hvozdu děje.

„Moc se na mě necul." Duch plačtivě oslovil bílý kotouč plovoucí po vodě. „Už mě nebaví na tebe mluvit. Stejně mi nikdy neodpovíš."

„Proč bych neodpověděla?" řekla Luna.

Duch vytřeštěně zíral na odraz měsíce, pak zvrátil hlavu a podíval se na nebe. Nakonec si uvědomil, že hlas vyšel odjinud.

„Kdo jsi?" vybafnul na ni. „Vypadáš jako skřetice."

„Luna. Mám jméno po měsíci," řekla, „proto jsem za něj promluvila. A tohle je můj kamarád Bolech. Nejsme skřeti, ale lidi. Přišli jsme, abychom zjistili, co se stalo s vodou."

„Vodu tady držím, abych si mohl v noci povídat s měsícem. Chci, aby mi dal jméno."

„Ale vždyť ti neodpovídá," řekl Bolech.

„To je ta potíž." Duch se znovu rozeštkal. Luna ho chlácholivě pohladila po paži.

„Tak tě pojmenujeme my," navrhl chlapec. „Jak by se ti líbilo jméno Lesoň?"

Lesoň se usmál: „Líbilo. Moc." Pak se zase zaškaredil. „Ale vodu nepustím. Lidé jsou hamižní a zlí."

Z kapradí se vynořila opelichaná kočka. Otřela se Lesoňovi o bok, jemně zamňoukala a něco duchovi pošeptala. Pak mu na ramena dosedlo hejno vrabců a také mu cosi štěbetali do uší.

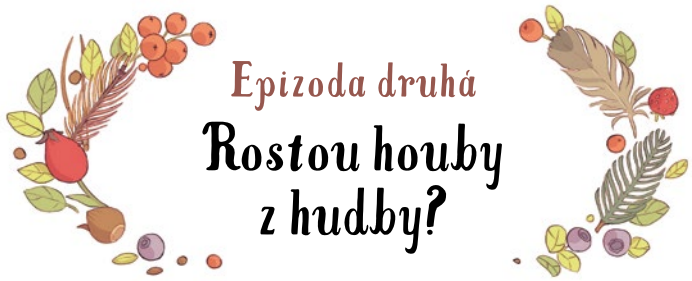
„Tak dobře,“ prohlásil Lesoň, když zvířátka vyslechl. „Já jim tedy pomůžu.“ Z vlhkého břehu uškubnul dva velikánské lopuchové listy a podal je dětem.

„Až hráz uvolním, dejte si lopuch pod zadek!“

Rukama jako lopaty vytrhnul z hráze silný kmen a zpěněná voda se vyhrnula do koryta. Kamarádi se řítili jako na tobogánu. Nejprve Hvozdem a potom vyprahlou Končinou.

„A přijďte mě zase navštívit!“ volal za nimi jejich nový přítel Lesoň. A už jen pro sebe dodal: „Stejně jste mi nějací povědomí.“

Epizoda druhá

Rostou houby z hudby?

Kráčející les

Do Končiny se s vodou vrátil život. Když Hvozd propustil říčku a znovu naplnil její koryto, i nebe obdarovalo zemi deštěm. Pole a zahrady do sebe vláhu nasály z posledních sil. Černý les se napil přímo z mraků a nabobtnal jako houba.

„Nezdá se ti větší?“ zeptal se Bolech. Chlapec přimhouřil oči a natáhl ruku, aby si obzor poměřil mezi palcem a prsteníčkem.

„Větší?“ odfrkla Luna shrbená s motykou nad políčkem. „Vždyť jsou jako zaječí bobky!“

„Já mluvím o lese.“

„A já zase o řepě!“

Oba se rozesmáli. Po suchém létě zelenina moc nenarostla. Seschlé bulvy se vůbec nepodobaly šťavnaté řepě, jakou každý podzim sklízeli. Déšť přišel pozdě. Lidé ve vesnici se opět mračili. Za pár týdnů přijde zima a oni mají prázdné spižírny.

„Tak se konečně podívej,“ naléhal kamarád. „Stromy se daly do pohybu.“

„Vězí kořeny v zemi. Jak by se mohly pohybovat?“ namítla dívka, ale bedlivě si Hvozd prohlížela. Les, jako by to věděl, strnul. Ani lístek se nepohnul. Působilo to malinko rošťácky.

„Nejdřív jsem měl pocit, že se mi to zdá,“ vysvětloval Bolech. „Začal jsem tedy vzdálenost mezi krajem Hvozdu a posledním remízkem pravidelně přeměřovat.“

„A?“ Luna těkala pohledem od rozložitých stromů ke kamenité mezi porostlé šípkovými keři.

„Zmenšila se na polovinu. Pole kousek po kousku mizí pod lesním porostem.“

„Tak budeme muset rozpínavý Hvozd zastavit.“

Slova zazpívaná

Vesničané se černého Hvozdu báli. Když kdysi do Končiny přišli první lidé, našli zde jen malou světlinu. Začali ji rozšiřovat. Káceli staleté duby, vypalovali mlází a brali lesu půdu, aby ji mohli obdělat. Lesní duchové zahořkli.

„Nemůžeme jít do lesa s prázdnou,“ rozhlížela se Luna po vesnici a očima klouzala po udusané hlíně, nuzných chýších a vetchých plotech z rákosu, kterými se proplétal vítr. Ani chlapce nic nenapadalo. Sám žádný majetek neměl. Byl sirotek, nalezenec. Mohl být rád, že ho ve vesnici strpěli. Dotknul se prsty košile a nahmatal pod látkou přívěsek.

„Já mám jen ten medailon,“ řekl Bolech tiše.

„To přece po tobě nikdo nechce,“ zavrtěla Luna hlavou. Ona sice rodinu měla, jenže se svými černovlasými sourozenci mnoho času netrávila. Jako by mezi ně ani nepatřila. Jakmile mohla, připojila se k Bolechovi.

Závan větru k nim donesl útržek melodie. Božidara, která Bolecha vychovala, zpívala a doprovázela se na bubínek. Poslední dobou to bělovlasá stařena dělávala často. Seděla před svou chatrčí a snažila se vyzpívat, co vesnici trápí. Zbrzdit příchod zimy, na kterou vesničané nebyli připraveni.

Až mráz a chlad přijdou blíž,
naleznou jen prázdnou spíž.
Šeptám prosby do všech stran:
Spěchejte. Pomozte nám.

Luna se zaposlouchala a usmála se: „Už to mám! Lesním duchům zahrajeme a zazpíváme.“

„A co nástroje?“

„Ty si vypůjčíme,“ rozhodla dívka. „Božidara se o tom ani nemusí dozvědět. Stejně chodí spát se slepicemi.“

Pašeráci s můšemi

Když se Luna s Bolechem za soumraku plížili z vesnice, nikoho ani nenapadlo je zastavovat a zjišťovat, co nesou v nůších. Dospělí měli jiné starosti. Pohyb stromů už nešlo přehlédnout. Hvozd pohltil pastviny a pole, blížil se k lidským obydlím. Kdo by se v takovou chvíli staral o dvě děti?

Hned za humny dvojice zmizela v lesním stínu. Nohy jim lechtalo kapradí, do nosů je šimrala houbová vůně. Mech a borůvčí vyrůstaly na místech, kde ještě před pár hodinami vykopávali scvrklou řepu. Postupovali do hloubi Hvozdu, tma houstla a na prsou je svírala úzkost.

Možná je les na lidi rozhněvaný a přišel si to s nimi vyřídit jednou provždy. A oni budou první, kdo jeho hněv pocítí. Nohy jim těžkly, až se nakonec zastavily úplně. Chtěli vyhledat Lesoně, obrovského lesního ducha barvy mechu. Jenže nevěděli, jak ho přivolat.

„Dál to nepůjde," oznámila Luna. Prsty u nohou ji brněly, jako by z nich měly vyrůst kořínky.

„Vypadá to, že tady zakořeníme," poplašeně přešlápl Bolech.

„Čas na písničku," povzbudivě se usmála dívka a vytáhla z nůše píšťalu. Chlapec se sehnul pro bubínek a pustili se do muzicírování.

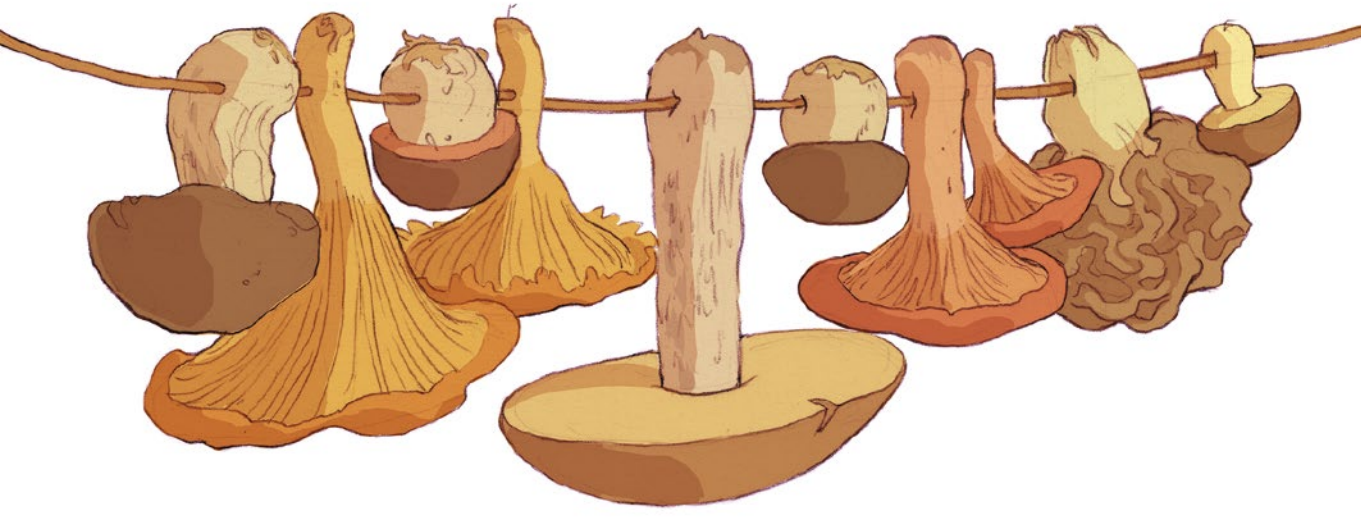
Bolech měl krásný hlas. Když zpíval, vzduch se tetelil vzrušením, bzučící hmyz se utišil, listy stromů se natáčely jako slechy zvědavé veverky.

Pak Luna odložila píšťalu a přidala se ke zpěvu svým jiskřivým sopránem. Celý les se zaposlouchal. Jen houby skryté v zemi nic neslyšely, a proto vystrčily hlavy z hlíny.

Samé houby!

Houby rostly jako z vody. Živila je nejen vláha, ale také slova staré písně o strachu z hladovění a dlouhé zimy, o naději a nové sklizni. Klobouky se roztahovaly jako deštníky po prvních kapkách deště. Sametové hříbky, žlutavé hlavy klouzků, křemenáče na černě puntíkatých nožkách.

„Co to je?" přerušila náhle zpěv Luna a třesoucí se rukou ukázala na obrovskou svraštělou houbu. Vytahovala se z mechu jako špunt z láhve. Kývala se ze strany na stranu, hekala a frkala. Když utichl i Bolech, houba strnula.

„Chorošák není nezdvořák, vykoukne, a to napořád," zanotoval chlapec rozpustile.

To byla ta poslední kapka. Země se zachvěla a houbový duch vztekle vyletěl. Při cestě vzhůru se mu rozevřel klobouk, který jako padák zbrzdil následný pád. Pomačkaná strakatá houba se pomalu snášela dolů. Z lupenů se vysunuly kloubnaté ručky, noha se před dopadem roztřepila do deseti prstů.

„Nejdřív mě budí ta hrozná ženská a teď vy!" prskal Chorošák a ještě si odplivl.

„Promiňte," pípla Luna. „Jak to myslíte?"

„Prý lidi čeká hladová zima. Pořád vzdycháte a skutek utek."

Zrak mu padl na jejich nůše. „Aspoň že vy dva nejste úplně natvrdlí a něco jste si s sebou na ty houby vzali."

„Na houby?" zopakoval Bolech.

Duch hub si ho přísně prohlédl a procedil mezi vykotlanými zuby: „Syn tak slavného otce by snad mohl být důvtipnější."

„Ahá! Houby! Na zimu!" pochopila Luna. „Děkujeme moc, mocný Chorošáku."

„Konečně. Rád slyším, že sestra větru není úplně natvrdlá," odfrkl si houbový muž. „Přinesl jsem vám je až pod nos, ale sbírat je za vás nebudu. Máte čas do půlnoci. Pak se les zase vrátí tam, kde vždy stál, a další houby nevydá."

Naštěstí tu noc měsíc, dívčin spojenec, svítil, a tak se Luna s Bolechem stihli ještě třikrát do lesa vrátit s prázdnými nůšemi.

Ráno našli rozespalí vesničané před svými obydlími tolik hub, že je čistili, krájeli a sušili celý týden. Nakonec si každý do spižírny zavěsil naditý pytel sušený hub. S takovými zásobami se zima hned snáz přečká!

Epizoda třetí

Co to tady smrdí?

Pušina

Končina je zapomenutý kraj, do kterého málokdy někdo cizí zavítá. Proč by to taky dělal, když zde všechny cesty končí? Za vesnicí se rozkládá jen černý Hvozd obývaný podivnými lesními bytostmi a tam už nechodí vůbec nikdo. Navíc z toho směru poslední dobou vítr přináší odporný puch.

„Dneska to smrdí obzvlášť nechutně," nakrčila nosík dívka s měsíčním srpkem na čele. „Do lesa mě nedostaneš ani párem koní." Sbírali poslední ořechy, které shodil rozložitý ořešák, a cpali si je do kapes.

„Luno, já do lesa musím," naléhal kamarád v chatrném oblečení, příliš tenkém na chladný podzimní den. „Ta Chorošákova slova mi nedají spát."

„Hm," zamručela. Moc dobře věděla, na co Bolech naráží. V poslední době totiž nemluvil o ničem jiném. Chorošák, duch hub, doslova řekl, že Bolech je synem slavného otce. Chlapce jako nemluvně přinesla do vesnice stařena Božidara. Našla ho pohozeného nedaleko Hvozdu. Nikdo se po dítěti nesháněl, tak se všeobecně soudilo, že je sirotek. Měl jen zvláštní kulatý medailon, který neustále nosil na šňůrce kolem krku. Dnes se provázek přetrhl, a tak si Bolech schoval šperk do kapsy.

„Dáme si na nosy kolíčky," rozevřel dlaň, ve které měl dvě opracovaná dřívka se širokým zářezem.

„Dobrý nápad," vzala si od něj Luna jeden a nasadila si ho na nos. Dřevěné packy sevřely nosní dírky a dostavila se úleva.

„Končinu bychom mohli přejmenovat na Pušinu," zahuhňal chlapec, protože i on už měl kolíček na nose, a vydali se ke Hvozdu.

Vyděšení duchové

Neuvěřitelný smrad s každým jejich krokem sílil. Když se dvojice zanořila do lesního mlází, obtočily se kolem jejich hlav smrduté výpary. Bolech s Lunou se po sobě tázavě podívali, zda mají jít dál. Hvozd byl zamořen zápachem.

„Připomíná mi to puch leklých ryb," zašklebila se Luna. Kolíčky už nedokázaly pachy ztlumit.

„Je to horší, měsíční dívko," fňukla nedaleko od nich zelená mechová hora. „Jako by náš Hvozd zachvátila hniloba."

Děti zamrkaly, aby se v šeru rozkoukaly. Nedaleko seděl Lesoň otočený čelem do volné krajiny, odkud pronikal alespoň trochu dýchatelný vzduch. Nebyl sám. Ke kraji lesa se stáhla zvířata i duchové.

„Není to jedovaté?" zeptal se starostlivě Bolech.

„Zdá se, že ne," přidal se k rozhovoru Chorošák, věčně zamračený duch hub. „Poznám rozdíl mezi jedlým a jedovatým, rozpoznám pečárku zápašnou od chutného žampionu. Tenhle smraďoch nás nechce otrávit, ale vypudit."

„Ale kdo to je?" zajímala se Luna.

„Nevíme," povzdechl si Lesoň. „Usadilo se to v mokřadu."

„Tak se na tu obludu z močálu vypravíme podívat," prohlásil Bolech rozhodně. Mezi duchy to zašumělo.

Pšouky z bažiny

Lesoň se mezi stromy prodíral do lesní hlubiny. Rozměry se vyrovnal slonovi, tvarem těla připomínal obřího zeleného hlodavce. Na hřbetě mu seděla Luna, prsty zaťaté do hrubého kožichu. Tiskla se k ohromnému tělu. Teď se k drobné dívce vyhoupl i Bolech.

Přes pusy a nosy si všichni tři uvázali pruhy látky, aby je chránily před štiplavým vzduchem. Luna je zhotovila z šátku, který natrhala na kusy. Podzim zbarvil duby a buky dozlatova, javory dočervena, jilmy a habry dožluta. Jenže teď nezářily, vše bylo zastřeno smrdutým oparem.

„Už tam budeme," utrousil Lesoň. Stromy řídly a mezi kmeny se objevila bublající hladina. Kalnou vodu nadouval plyn, který se tlačil na povrch.

Když jej mazlavá tekutina obalila, z tůně se vyhoupla další nafialovělá bublina. Chvíli líně stoupala, pak praskla a vyvalil se z ní smrad jako ze zkažených vajec.

„To je síla," užasle vydechl chlapec. „Něco v tom močálu děsně prdí."

Luna se na kamaráda káravě podívala.

„No, tak jsem to řekl nahlas," bránil se. „Neříkej, že tě to nenapadlo!"

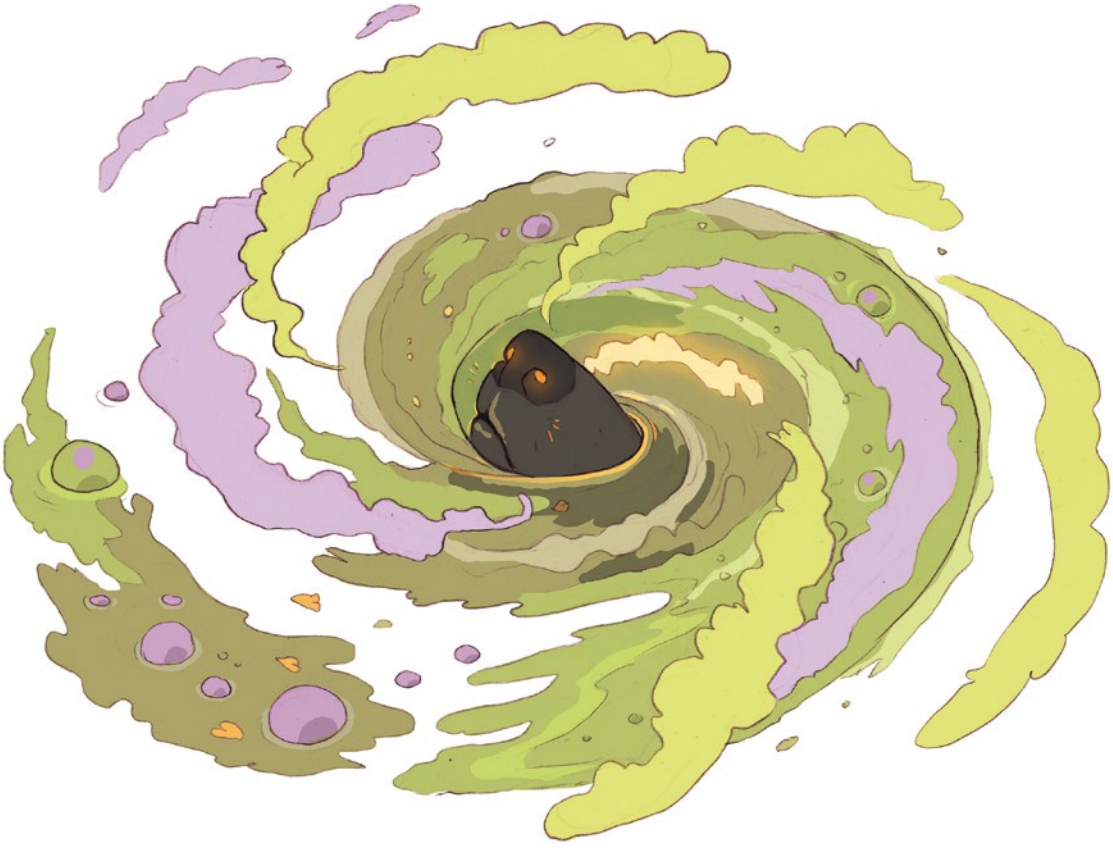
„Napadlo, nenapadlo… Nevíme, co se zde usadilo, tak bych to nedráždila nevhodnými poznámkami."

„Bude to jistě stvoření z pekla. Voda je teplá," pronesl Lesoň, který krátce smočil prsty. Když se ozvalo žblunknutí, leknutím málem ztratil rovnováhu. „Co? Co to?"

„Jenom ořech," vysvětlil Bolech a mrštil do pěny hrst dalších. Zasažené bubliny s prsknutím splaskly. „Musím to nějak vylákat."

Bublání opravdu ustalo a v tůni se pozvolna roztáčel vír. Zdálo se, že pod vodou něco krouží. Uprostřed se vytvářel trychtýř, jenž pohltil nejen všechny bubliny, ale také spadané listí, klacky, kusy kůry a Bolechovy ořechy. Trojice krůček po krůčku ustupovala do bezpečné vzdálenosti.

Když vtom Luna ve vodě zahlédla psí čenich!

Mokrý démon

V kruzích se za čenichem postupně vynořovalo lesklé černé tělo. Luna stvoření odhadla přesně. Byl to obrovský pes. Šelma zamířila k pevné zemi a obří tlapou se opřela o bahnitý břeh. Oči, které jí červeně pableskovaly, se upřely na Bolecha.

„Proč mě voláš, pane?“ zavrčel pekelný pes.

Chlapec se ohlédl, ale nikdo za ním nestál. Pes mluvil opravdu na něj!

„Já, já,“ koktal Bolech a snažil se snést upřený pohled rudých psích očí. „Jen jsem chtěl zjistit, proč je v lese takový puch.“

„Skryl jsem se na dně tůně i s mým bolavým břichem, abych nikoho neobtěžoval větry, které mě trápily,“ zakňučelo mokré psisko. Popošlo k chlapci a čumák mu položilo na boty. Zvíře bylo velmi horké. Z tlamy mu vypadl zlatý medailon. Bolech ho musel omylem hodit do vody spolu s ořechy! Dlouze si hleděli do očí, pak se chlapec shýbl pro medailon a poděkoval.

„Ten tvůj úkryt v bažině zjevně nepomohl,“ přerušila mlčenlivou výměnu Luna. „Větry probublaly ven a přiotrávily půlku lesa. Na nadýmání je nejlepší svižná chůze a kmínový čaj. Začíná se šeřit. Co kdybys nás odvezl domů do vesnice? Proběhneš se a my ti od Božidary vyprosíme léčivý nápoj.“

„Nevím, proč bych tě měl já, Šajtan, poslouchat?“ zavrčel pes a vycenil zuby.

„Protože Luna je moje kamarádka a ty uděláš, co ti poručí,“ zavelel Bolech. Až se sám divil, kde se v něm ten velitelský tón vzal.

„Sloužil jsem tvému otci Boleslavovi,“ sklonil před ním Šajtan hlavu, „budu sloužit i tobě.“

Rozloučili se s Lesoněm a obří černý pes, ve stínech neviditelný, je vmžiku dopravil domů. Tam mu pomohla laskavá Božidara a děti získaly dalšího lesního spojence.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Začarovaný Hvozd**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.